

บทบรรณาธิการ

ในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในสังคม ดูเหมือนว่าจะเต็มไปด้วย ความขัดแย้ง จนนักวิชาการทั้งในสมัยก่อนและสมัยปัจจุบัน ได้พร้อมใจกันศึกษาความขัดแย้งในฐานะเป็นศาสตร์แขนงหนึ่ง เพื่อที่จะได้รู้มูลเหตุที่มา วิวัฒนาการ และวิธีระงับความขัดแย้ง

ในต้นสาเหตุของความขัดแย้ง มีนักวิชาการกลุ่มหนึ่งที่เชื่อว่า เกิดมาจาก **ธรรมชาติของมนุษย์** นั่นเอง มนุษย์ทุกคนมีสัญชาตญาณหลายอย่างติดตัวมาแต่กำเนิด ที่นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างกัน สัญชาตญาณเหล่านั้น ได้แก่ความรักตัวกลัวตาย ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ความต้องการหลีกเลี่ยงหนีจากภัย ฯลฯ ดังนั้นมนุษย์จะต่อสู้จนถึงที่สุดเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการอันเกิดจากสัญชาตญาณดังกล่าว นอกจากนี้ นักวิชาการกลุ่มนี้ยังได้เสนอความคิดเพิ่มเติมว่า มนุษย์ยังมีสัญชาตญาณอยากเป็นใหญ่ ดังนั้นในการคบหาระหว่างกัน มนุษย์จะพยายามหาอำนาจให้แก่ตนเองมากที่สุด เพื่อจะได้บรรลุถึงความเป็นใหญ่ สิ่งนี้เป็นบ่อเกิดของความขัดแย้งนานาชนิดที่จะมีขึ้นตามมา

นักวิชาการบางกลุ่มเชื่อว่า ความขัดแย้งทั้งหลาย มีสาเหตุมาจากความแตกต่างในระบบ หรือ **ลัทธิความเชื่อ** ทางการเมืองและสังคม ดังนั้น ศาสนา อุดมการณ์ทางการเมือง ลัทธิทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ที่มีอยู่นานาชนิดในโลก จะปรากฏเป็นทั้งเหตุและผลของความขัดแย้งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ในทางทฤษฎี ความขัดแย้งจะบังเกิดเป็นวิกฤตการณ์รุนแรงที่สุด ก็ต่อเมื่อเจตนาหรือผลประโยชน์สำคัญ (vital interest) ของความเชื่อแต่ละฝ่ายขัดกัน ถ้าไม่ใช่จุดนี้แล้ว ความขัดแย้งอาจได้รับการแก้ไขให้บรรเทา หรือยุติลงไปได้ แต่อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติ อุปสรรคสำคัญประการหนึ่งที่นักวิชาการมองเห็นว่า มีส่วนทำให้การขัดแย้งบรรเทาหรือยุติลงไม่ได้ ก็คือการที่คู่กรณีหรือคู่เกี่ยวข้องมักจะพยายามเบี่ยงเบนหรือบิดเบือนเจตนาหรือผลประโยชน์สำคัญของตน

การขัดแย้งเสีย ซึ่งการกระทำเช่นนี้ นอกจากจะไม่สามารถหาข้อตกลงกันได้แล้ว ยังจะเป็นบันได
นำไปสู่ความขัดแย้งในวงรอบที่กว้างขึ้นกว่าเดิม

ประเทศไทยในปัจจุบันเต็มไปด้วยวิกฤตการณ์มากมายที่เกิดจากการขัดแย้งของกลุ่มต่างๆ
ในบางกรณี แม้จะได้มีการพิจารณาโดยฉันทันทีแล้วก็ตามว่า อะไรคือหัวใจของการขัดแย้งแต่ละ
เรื่อง แต่วิธีการแก้ไขเท่าที่ได้กระทำอยู่ ยังเบี่ยงเบนและบิดเบือนจากเจตนารมณ์ที่แท้จริง
ถ้ามาตรการการแก้ไขเป็นไปอย่างกล้าหาญตรงไปตรงมา ไม่เกรงต่ออิทธิพล หรือการบังคับบัญชา
ที่มองไม่เห็นตัวตน บางที วิกฤตการณ์ที่เกิดจากการขัดแย้งในท่วงการ จะเบาบางลงกว่าที่
เป็นอยู่นี้